

TEST IZ STATISTIKE (PRAKTIČNA MATEMATIKA)

DATUM: 1. 7. 2011

ČAS REŠEVANJA JE 90 MINUT.

- (a) Kaj pravi centralni limitni izrek (CLI)? Kako je treba definirati zaporedje slučajnih spremenljivk, da lahko iz CLI izpeljemo Laplaceovo integralsko formulo?
(b) Pošteno kocko vržemo n -krat. Naj slučajna spremenljivka S_n pomeni število metov, ko je padla šestica. S pomočjo točke (a) izrazi vrednost limite

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P \left(S_n \leq \frac{n + \sqrt{n}}{6} \right)$$

kot določeni integral primerne funkcije.

- (a) Kdaj je vzorčna statistika Y nepristranska cenilka parametra ξ ? Kdaj je dosledna cenilka?
(b) Pokaži, da je vzorčno povprečje

$$\bar{X} = \frac{X_1 + X_2 + \dots + X_n}{n}$$

nepristranska in dosledna cenilka za sredino populacije μ .

- (a) Naj bo slučajna spremenljivka X porazdeljena enakomerno na intervalu $[a, b]$, kjer sta a in b neznan parametra. Izračunaj prva dva njena začetna momenta z_1 in z_2 .
(b) Katero cenilko za parameter a dobimo po metodi momentov? Izračunaj vrednost te cenilke v primeru vzorca: 0, 1, 2.
- (a) Naj bo slučajna spremenljivka na populaciji porazdeljena normalno $N(\mu, \sigma)$, kjer je σ znan parameter. S katerim testom preskušamo hipotezo $H_0(\mu = \mu_0)$, kjer je μ_0 dano realno število? Kaj je testna statistika? Kako je porazdeljena?
(b) Skiciraj graf gostote porazdelitve testne statistike in na njem v primeru dvostranskega testa označi kritično območje pri dani stopnji značilnosti $\alpha > 0$. Kakšno vrednost mora zavzeti testna statistika na vzorcu, da hipotezo H_0 zavrne? Na grafu izberi eno tako vrednost in razloži, kaj je tedaj P -vrednost?